

Agata Kafarska

JAK PISAĆ ŁADNIEJ

PRINT

WSTĘP

Chcesz pisać ładniej i czytelniej, a nie podoba Ci się Twój charakter pisma i zamiast nad nim pracować, wolisz go zmienić na zupełnie inny? Mam dla Ciebie propozycję: **print**.

Print to styl pisania odręcznego, w którym **litery nie łączą się ze sobą**. Takiego drukowanego pisma uczą się dzieci w wielu krajach, na przykład w niektórych szkołach amerykańskich, niemieckich, kanadyjskich czy czeskich. Print **wygląda schludnie, jest czytelny i łatwo się go nauczyć**. Przydaje się do wypełniania druków na pocztę czy pisania w sprawach urzędowych. Litery printu są bardzo czytelne, bez ozdób i szeryfów (poprzecznych zakończeń).

Uwaga – tego typu pismem nie da się pisać bardzo szybko, jeśli więc życie zmusza Cię do szybkich notatek (np. w szkole czy na studiach), polecam Ci *italic*. Przeczytasz o nim więcej na moim blogu sierysuje.pl. W italiku łączą się tylko niektóre litery (przeważnie małe), jest on jak gdyby ogniwo pośrednim między printem a kursywą (czyli takim pismem, w którym łączą się wszystkie litery, jak nasze polskie szkolne).

Nie istnieje jeden jedyny powszechnie obowiązujący wzorzec printu. Litery powinny być jak najprostsze i pisane tak, aby jak najrzadziej odrywać długopis czy pióro od kartki. Radzę przepisać sobie cały alfabet i przyjrzeć się poszczególnym literom. Jeśli kształt Ci nie odpowiada, można go sobie zmodyfikować, tak aby kreślenie liter było wygodne – nie zawsze jest to możliwe, jednak przy wielu literach można uprościć sposób pisania, aby był bardziej ekonomiczny. Weźmy na przykład duże **M**: wiele wzorników pokazuje, by kreślić je czterema gestami – można jednak jednym. Ja zmieniałam w ten sposób **a**, **b**, **p** – kółeczka straciły nieco na kształcie i stały się jajowate, ale zyskałam na wygodzie, bo mogę je pisać jednym ruchem.

Ponieważ nie ma polskiego printu, trzeba sobie samodzielnie wymyślić nasze znaki diakrytyczne. Moim zdaniem w roli polskich „ogonków” najlepiej się prezentują proste kreski, jednak nic nie stoi na przeszkodzie, aby były to zaokrąglone ogonki, jeśli tak Ci wygodniej.

Nie zapominaj, że print to pismo użytkowe, nie ozdobne – ma Ci ułatwić życie, a nie frustrować.

PRINT KROK PO KROKU

Kurs rozpisałam na trzy tygodnie w formie dziesięcio-piętnastominutowych codziennych lekcji. Po jego zakończeniu radzę Ci przez kolejne kilka tygodni przepisywać printem dłuższe teksty, najlepiej takie, które będą dla Ciebie ciekawe (mogą to być słowa piosenek, wiersze, fragmenty książek, słynne przemówienia, cytaty, dowcipy...). Dwa miesiące systematycznej pracy wystarczą, aby swobodnie posługiwać się tym stylem pisania.

Ważne rady:

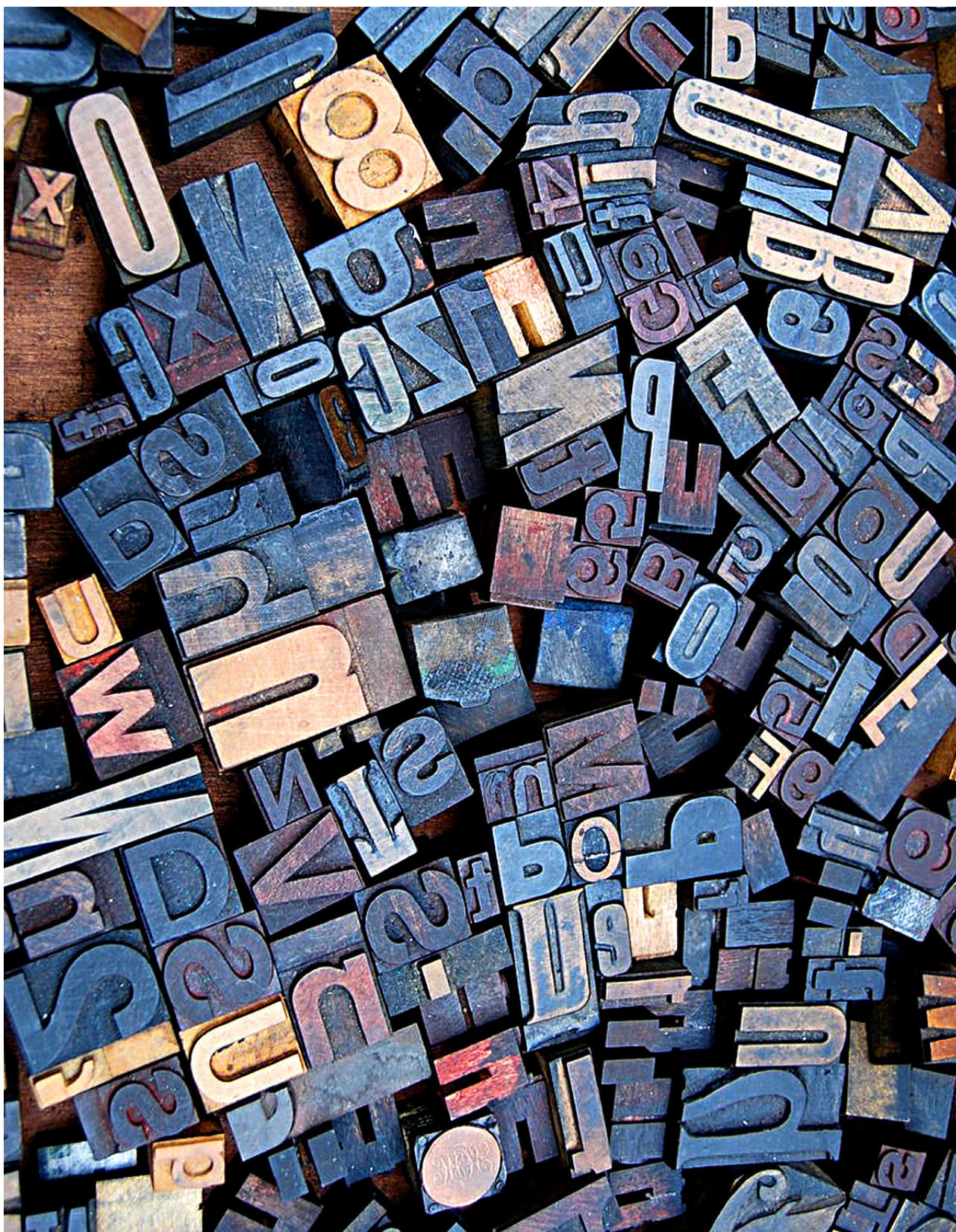
- przez całe trzy tygodnie (a szczególnie w pierwszych dniach nauki) lekcje pisania printem rozpoczynaj od kilkuminutowej rozgrzewki. Większość z nas bardzo mało pisze ręcznie na co dzień. Aby ręka nie bolała, trzeba ją wyćwiczyć i – tak jak każdy trening – zacząć od rozgrzewki. Ruszaj palcami, kręć dłońmi w nadgarstkach, zaciskaj palce w pięść i puszczaj. Graj na niewidzialnym pianinie, zacieraj dłonie, strzepuj palce;
- zastanów się, ile czasu dziennie możesz poświęcić na naukę printu. Minimum to dziesięć minut. Nastawiaj budzik albo kuchenny minutnik. Staraj się nie opuszczać lekcji – jeśli się tak zdarzy, koniecznie nadrób zaległości: przedłuż lekcję kolejnego dnia lub dodaj jeden dzień nauki;
- nie jest to konieczne, ale polecam założenie oddzielnego notesu do ćwiczenia printu – może to być zwykły zeszyt szkolny. Nie będzie problemu ze znalezieniem poprzednich ćwiczeń, a pod koniec nauki miło będzie zobaczyć postępy;
- pisać możesz dowolnym pisadłem: ja bardzo lubię pióra wieczne, ale możesz trenować cienkopisem, długopisem czy nawet ołówkiem. Print to pismo użytkowe, więc najbardziej logiczna będzie nauka tym, czym piszesz na co dzień;
- podczas trwania kursu pisz na papierze z różną liniaturą. Bardzo wygodna na sam początek jest tzw. linia francuska (możesz ją pobrać i wydrukować z sierzysuje.pl/linia-francuska) albo kratka.

ANATOMIA PISMA

Znajomość kilku pojęć bardzo Ci ułatwi naukę printu (a w przyszłości każdego pisma, czy to użytkowego czy ozdobnego). Litery opierają się na tak zwanej *linii bazowej*. Małe litery, takie jak *x* czy *o* mieszczą się między *linią bazową* a *linią środkową*. Przestrzeń między tymi dwoma liniami to *wysokość średnia*, czyli wysokość litery *x* (*x-line*). Niektóre litery – na przykład *k* i *b* – mają kreski wystające do góry (*wydłużenie górne*) i dotykające *linii górnej*. Inne litery – *p*

albo y – mają kreski sięgające w dół (*wydłużenie dolne*), do *linii dolnej*. Litery wielkie (*majuskuły, wersaliki*) nie sięgają do linii górnej, lecz do położonej nieco niżej *linii wersalików*.

TRZYTYGODNIOWY

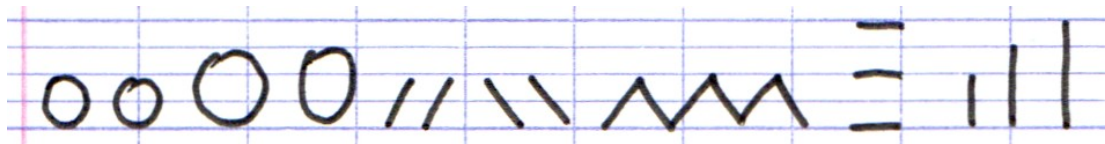
KURS

PRINTU

LEKCJA #1

szlaczki

Zanim zaczniemy pisać litery, warto przećwiczyć ich elementy składowe. Tym bardziej, że w princie są to kreski i kółka – im będą równiejsze, tym litery ładniejsze. Potredujemy linie pionowe i poziome, kółka, owale, fale i zygzaki.

LEKCJA #2

alfabet, małe litery

Liter będziemy uczyć się grupami o podobnym kształcie. Aby jednak wiedzieć, co ćwiczyć, musisz wybrać optymalne dla Ciebie warianty liter. Dzisiejszą lekcję przeznaczymy więc na poznanie *minuskułów*, czyli małych liter polskiego alfabetu. Oto opracowany przeze mnie alfabet printu. Tak piszę na co dzień. Poniżej wypisałam proponowane warianty liter – wybierz te, które Ci najbardziej odpowiadają lub wymyśl własne, pamiętając, aby litery były jak najprostsze.

a a a b b c d d e e f f g g h i j k l k m n o p p
q q r s t u w v x y y z ą ą ę ę ń ó ź ź ź ć

Przepisz wszystkie litery, jak we wzorze, a potem zastanów się nad każdą. Być może w kolejnych dniach zmieni Ci się koncepcja (u mnie tak było z literą y), nie ma w tym nic złego. Przeciwnie, to będzie znaczyło, że pierwotny wybór nie był dobry i z jakiegoś powodu wolisz daną literę pisać inaczej.

LEKCJA #3

alfabet, wielkie litery

Podobnie jak wczoraj, zastanów się nad literami – tym razem są to *majuskuły*, czyli wielkie litery.

A B C D E F G G H I I J J J K L Ł M M
N O P Q R S T U W W Z ą ą ę ę ń ó ź ź ź ć

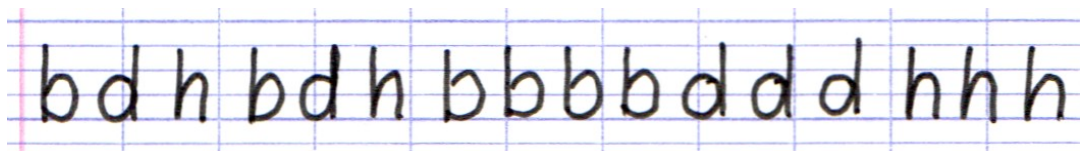
Przepisz je, a potem oceń, czy właśnie w takim kształcie chcesz się

ich uczyć. Kiedy już dokonasz wyboru, wypisz sobie na oddzielnej karteczce cały polski alfabet. Dopóki nie zapamiętasz dokładnego kształtu każdej litery, przyda Ci się taka podręczna ściągawka.

LEKCJA #4

litery b-d-h

Oto pierwsza grupa liter, które mają podobną konstrukcję: zaczynamy je pisać od długiej pionowej linii zaczynającej się powyżej linii bazowej. Inaczej mówiąc – wszystkie one mają wydłużenie górne. Przez całą dzisiejszą lekcję przepisuj te litery.

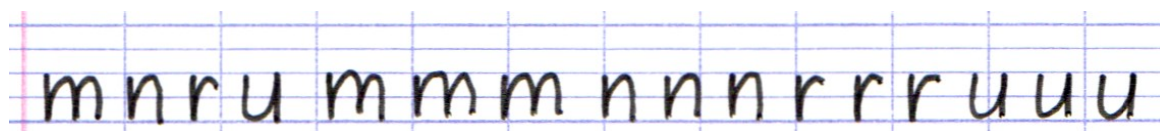

Zwróć uwagę na brzuszki: mogą być idealnymi kólkami, owalami lub, jeśli chcesz te litery pisać jednym gestem, mogą przybrać kształt nieco jajowaty.

LEKCJA #5

litery m-n-r-u

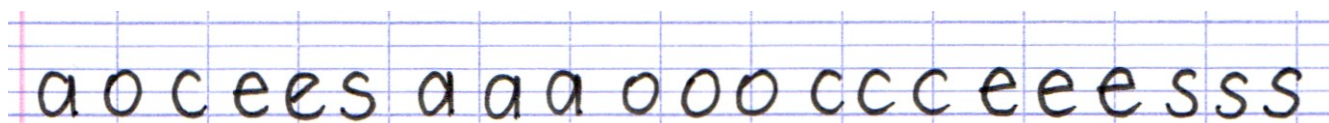
Kolejna grupa liter nie ma wydłużeń górnych ani dolnych i bazuje na krótkich, pionowych kreskach i półokrągłych łukach. Każdej literze poświęć kilka minut.

LEKCJA #6

litery a-o-c-e-s

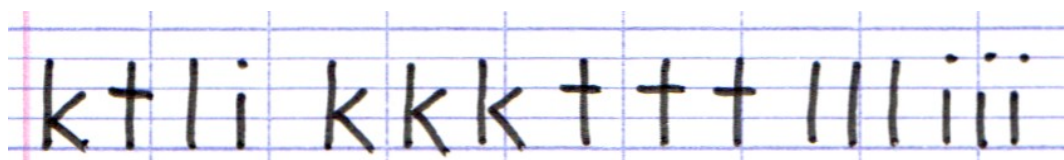
W tej grupie mamy litery bez wydłużeń górnych i dolnych, zaokrąglone. Przećwicz każdą po kilka minut. Jeśli któraś sprawia Ci trudność, poświęć jej więcej uwagi.

LEKCJA #7

litery k-t-l-i

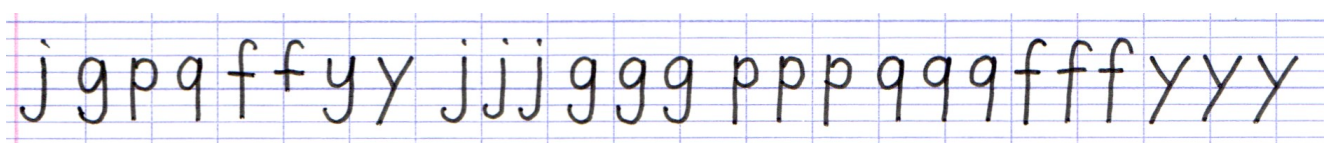
Litery bazujące na pionowej kresce z **wydłużeniem górnym** (poza **i**, które jest krótszą kreską, z kropką powyżej). Zastanów się, gdzie umieścisz poziomą kreseczkę w literze **t**: czy będzie powyżej linii środkowej czy w połowie litery. Dziś także ćwicz po kilka minut każdą literę.

LEKCJA #8

litery j-g-p-q-f-y

Pamiętasz o rozgrzewce? Dziś przyda się szczególnie, bo mamy sporą grupę liter z wydłużeniem dolnym.

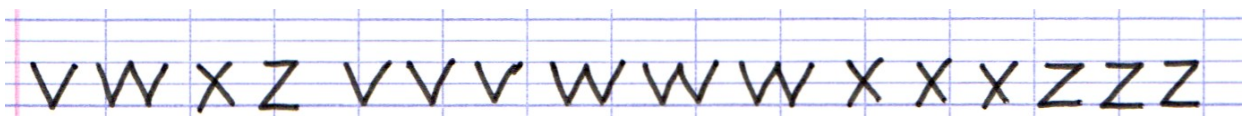

Zwróć uwagę na y: można je pisać z zaokrągleniem lub komponować z dwóch prostych kresek. Jak wybierasz?

LEKCJA #9

litery v-w-x-z

Dziś ćwiczymy litery z kreską skośną, bez wydłużeń górnych i dolnych. Poświęć każdej kilka minut.

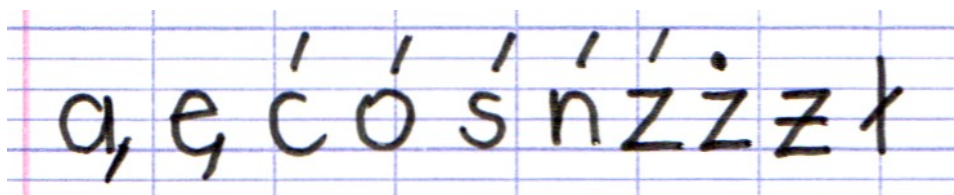

LEKCJA #10

polskie małe litery ą-ę-ć-ó-ś-ń-ź-ż-ł

Znasz już wszystkie małe litery alfabetu łacińskiego. Czas na nasze polskie kreseczki i ogonki. To one wyróżniają polszczyznę wśród in-

nych języków. Fachowo nazywamy je *literami diakrytyzowanymi* i jest ich dziewięć.

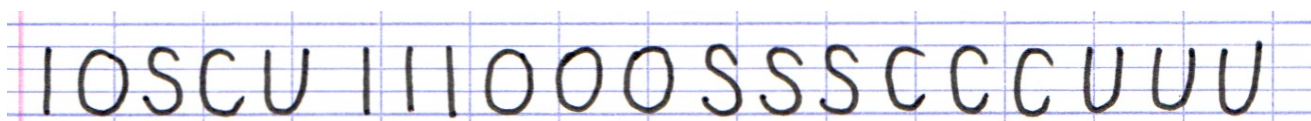

Jak będziesz pisać ogonki przy ą i ę? W moim alfabecie są to proste kreseczki. Pamiętaj, aby kreska przecinająca ł była ukośna, aby nie pomylić tej litery z t.

LEKCJA #11

wielkie litery pisane jedną kreską I-O-S-C-U

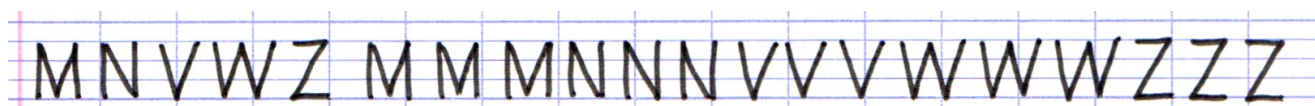
Wielkich liter będziemy się uczyć trochę inaczej niż małych. Podzieliłam je według ilości kresek potrzebnych do ich nakreślenia. Na początek pierwsza piątka liter pisanych jednym gestem, bez odrywania pisaka od kartki. Przećwicz je porządnie!

LEKCJA #12

wielkie litery pisane jedną kreską M-N-V-W-Z

I druga tura liter pisanych bez odrywania pióra od kartki.

Nawet te składające się z czterech kresiek, jak M i W, da się napisać jednym gestem. Oczywiście nie musisz tego robić, jeśli jest to dla Ciebie niewygodne. Możesz pisać M jako dwa odwrócone V albo nawet czterema kreskami.

LEKCJA #13

wielkie litery pisane dwiema kreskami B-D-G-J-K-L

Dziś litery, których napisanie wymaga oderwania pisadła od kartki. Przećwicz każdą.

B D G J J J K L B B B D D D G G G J J J K K K L L L

Zwróć uwagę na J: możesz wybrać prostszy model, kreślony jednym gestem, bez „daszku” na górze.

LEKCJA #14

wielkie litery pisane dwiema kreskami P-Q-R-T-X-Y

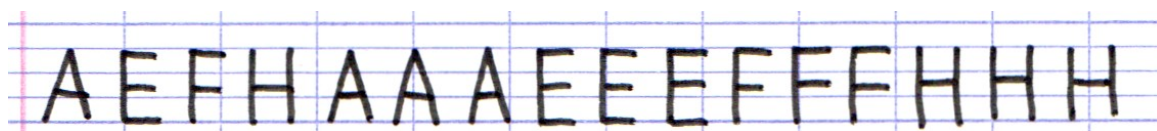
Kolejna porcja liter pisanych dwoma gestami. Poświęć każdej nieco uwagi. Duże R i Y być może będzie Ci wygodniej pisać trzema kreskami – sprawdź!

P Q R T X Y P P P Q Q Q R R R T T T X X X Y Y Y

LEKCJA #15

wielkie litery pisane trzema kreskami A-E-F-H

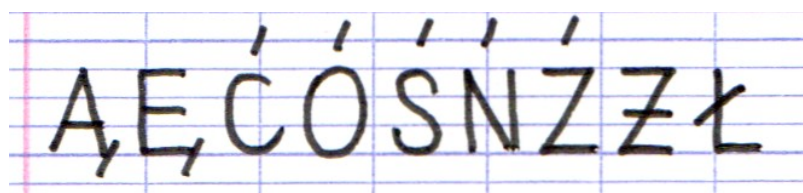
Nie znam sposobu, aby E, F i H napisać bez dwukrotnego odrywania pisaka od papieru! Trudno, skoro się nie da inaczej, trzeba je pisać na raty. 😊 Natomiast duże A można napisać dwoma gestami: najpierw „daszek”, potem pozioma kreska. Ale ja tę literę piszę „na trzy”, dlatego trafiła do tej grupy.

LEKCJA #16

polskie wielkie litery A-Ę-Ć-Ó-Ś-Ń-Ż-Ł

Dziś skup się na literach z diakrytykami.

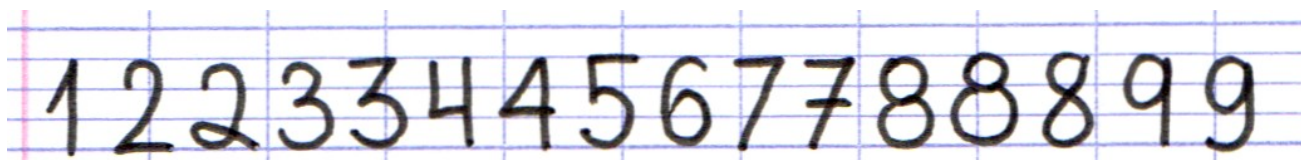

Co prawda rzadko trafia się okazja, by zaczynać słowo od **A**, ale przecież będziesz także pisać wielkimi literami, prawda?

LEKCJA #17

cyfry

Printowane cyfry wyglądają ciut inaczej od tych, których zazwyczaj używamy w Polsce.

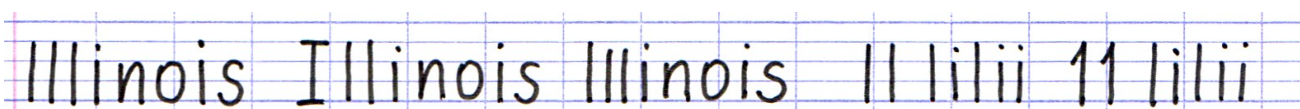

Możesz pozostać przy swoich, lub pisać tak jak ja. Muszę Ci wyznać, że przestawienie się na pisanie w nowy sposób 7 (bez poziomej kreseczki) i 9 było dla mnie sporym wyzwaniem!

LEKCJA #18

kłopotliwe zbitki 1-I-I

Dziś zajmiemy się zbitką niemal identycznych znaków: **jedynka**, duże **I** i małe **i**. Jak je pisać, by było czytelnie? Do **jedynki** można dodać ukośną kresczkę, a do dużego **I** szeryfy (poziome kresczki na górze i dole). Można też zwracać uwagę, aby **I** było ciut niższe od wielkiej litery. Albo się nie przejmować, bo takie zbitki rzadko się zdarzają. Napisz słowa **Illinois**, **Iliada**, **lilii** i zastanów się, jak rozwiążesz ten problem.

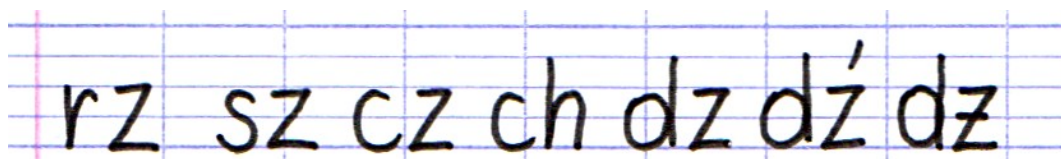
Illinois Iliada lilii

LEKCJA #19

polskie dwuznaki rz-sz-cz-ch-dz-dź-dż

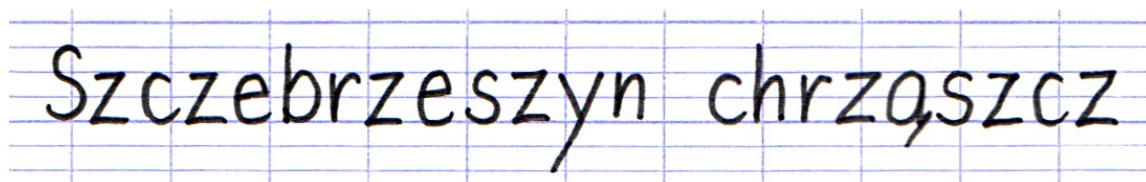
Dwuznak to głoska zapisywana dwoma literami. Dwuznaki znajdziesz w wielu językach, nie tylko w polskim, najpopularniejszy to **ch** (obecny np. w niemieckim, angielskim i francuskim – w

każdym z nich inaczej wymawiany). Problem z niektórymi dwuznakami (szczególnie z **rz**) polega na tym, że w kursywie (stylu pisania, w którym litery się ze sobą łączą) mamy tendencję do łączenia ich i pisania jednym gestem. W princie trzeba się od tego odzwyczaić.

rz sz cz ch dz dź dz

Przećwicz dziś dwuznaki, na przykład w wierszyku „W Szczepreszynie chrząszcz brzmi w trzcinie”. ☺

Szczepreszyn chrząszcz

LEKCJA #20

zaczynamy pisać printem

Po przećwiczeniu liter i cyfr czas zacząć pisać printem słowa. Na początek przećwicz to, co nawet osoby wystukujące wszystko na klawiaturze od czasu do czasu piszą ręcznie: swoje imię i nazwisko. Możesz dorzucić adres!

Jan Kowalski, ul. Brzęczyszczkiewicza 73

LEKCJA #21

jak ćwiczyć dalej

Po trzech tygodniach codziennych lekcji rzucam Cię na głęboką wodę: idź i pisz. ☺ A co konkretnie? Przede wszystkim zastanów się, czy będziesz pisać tylko po polsku. Jeśli używasz na co dzień innych języków posiadających własne litery diakrytyzowane (niemieckie umlauty czy czeskie haczki), wypisz je sobie i przećwicz.

Jörg bäckt quasi zwei Haxenfüße
vom Wildpony.

Dès Noël où un zéphyr hai me
vét de glaçons würmiens, je
dîne d'exquis rôtis de boeuf
au kir à l'aÿ d'âge mûr &
cœtera cœtera cœtera!

Necht' již hříšné saxofony d'áblů
rozezvučí síň úděsnými tóny
waltzu, tanga a quickstepu.

CO DALEJ?

Przez kolejne kilka tygodni pisz printem jak najwięcej. Rób nim notatki w kalendarzu czy Bullet Journalu. Możesz nim pisać pamiętnik czy dziennik wdzięczności. W pewnym momencie poczujesz się z tym stylem pisania swobodnie. Wtedy zdecydujesz czy będziesz go używać tylko czasem, czy też stanie się on Twoim pismem codziennym.

Powodzenia!

Pozostańmy w kontakcie! Zagłądaj na [moją stronę](#), na której regularnie piszę zarówno o codziennym piśmie odręcznym, jak i o kaligrafii. Śledź mnie na [Instagramie \(@inst_aga\)](#). Polub [fanpage się rysuje](#). Zapisz się do grupy [Kochamy Pismo Ręczne](#) na Facebooku. Możesz też do mnie napisać, jeśli masz jakieś pytania czy uwagi do tego e-booka: agata@sierysuje.pl

© Agata Kafarska & sierysuje.pl | Rozpowszechnianie, kopiowanie, publikowanie w całości lub fragmentach nie jest dozwolone bez mojej wcześniejszej, pisemnej zgody. Ten ebook jest do użytku niekomercyjnego.

Nein, nicht
Theologie und
Johannesevangelium
Heidegger
Tiere
Bauern
Börse
Krieg
Lernen
Mittelalter
Volk
Extrem
Mär
Eckstein
Sagen
Kultur
Lieder
Stille
Himmel
Vater
Hörner
Bäume
Wald
Tiere
Kühe
Schafe
Vögel
Insekten
Pflanzen
Steine
Wasser
Luft
Erde

Mam na imię Agata. Blog się rysuje to miejsce, w którym dzielę się moimi zainteresowaniami: rysowaniem, kaligrafią, planowaniem metodą Bullet Journal. Szczególnie bliskie mojemu sercu jest pisanie odręczne – podpowiadam Czytelnikom, jak doskonalić charakter pisma, czym pisać i na jakim papierze. Założona przeze mnie grupa facebookowa Kochamy Pismo Ręczne zrzesza entuzjastów piór wiecznych, atramentów i notesów.

„Jak pisać ładniej – PRINT” to propozycja dla osób, które chcą całkowicie zmienić swój charakter pisma. Trzytygodniowy kurs printu, drukowanego pisma odręcznego, krok po kroku przybliży Cię do celu: czytelnego, estetycznego pisma, którym będziesz się posługiwać z przyjemnością.

